

Kijkduin

Proef de zilte zeelucht

Nog niet zo heel lang geleden kon u, zichtbaar, leesbaar en herkenbaar, nabij het Deltaplein in Kijkduin uw partner de liefde verklaren. Het zicht op zee inspireerde menigeen tot een hartstochtelijke, soms tot een aandoenlijke, maar altijd tot een lieve tekst. Het idee van de liefdespromenade (Walk of Love) was geënt op de Walk of Fame in Hollywood - met de 'footprints' en handafdrukken van filmische beroemdheden. Tegen een kleine financiële vergoeding kon een 'liefdestegel' op de promenade worden gelegd. Met de rigoureuze renovatie van de boulevard van Kijkduin en de omvangrijke nieuwbouw erlangs - de metamorfose moet in 2022 voltooid zijn - heeft onder meer de Walk of Love het veld moeten ruimen.

Routebeschrijving

De wandelroute begint op het voormalige vliegveld Ockenburg, nu een immens parkeerterrein langs de in 1968 doorgetrokken Machiel Vrijenhoeklaan, even voorbij restaurant De Haagsche Beek. Vrijwel tegenover het restaurant voert een steile trap omhoog naar het Hemels Gewelf, een creatie van de Amerikaanse landschapskunstenaar James Turrell.

We verlaten de kom weer via de betonnen doorgang, gaan naar links en lopen over de duinen naar een duintop waar eenzelfde natuurstenen bank staat als in de kom van Turrell. Het uitzicht over het duingebied en de zee is hier magnifiek. Nu dalen we naar rechts af om uiteindelijk uit te komen bij de ingang van vakantiepark Kijkduin. We lopen langs de ingang. Na de terugkeerlus in de weg gaan we naar links, richting strand (verwijzing op paal). De betonnen trap brengt ons op het niveau van het fietspad dat we oversteken. Op de volgende splitsing gaan we linksaf richting Strandslag 1. Bij de volgende verwijzing naar de strandslag lopen we rechtdoor en vervolgen we onze route over het gecombineerde fiets/wandelpad.

Bij de volgende opgang naar strand en zee, direct na het bord Westland, gaan we naar rechts, via een trap het duin op. Op een paneel info over de heremietkreeft. Het uitzicht over zee is fenomenaal, maar ook nog 'ns bijzonder vanwege de Zandmotor.

We vervolgen onze wandeling over het fiets/wandelpad direct langs de kust, dus niet over het pad waar we zojuist vandaan zijn gekomen. (Of via het strand. De eerstvolgende opgang vanaf het strand brengt ons weer op het gecombineerde fiets/wandelpad). We gaan bij het bord Strand Monster/Slag Schelpaad landinwaarts, naar links dus (of rechtdoor als we van het strand komen).

(Eerder landinwaarts, bij de Zandmotor, is niet mogelijk, omdat het achterliggende duingebied van Solleveld - waterwingebied van Dunea - alleen met een passe-partout toegankelijk is).

Blikvanger bij uitstek, links in het duingebied dat we via de asfaltweg doorkruisen, is de watertoren van Monster, in eigendom bij het duinwaterbedrijf Dunea. Bij twee achtereenvolgende paddestoelen/wandelknooppunt 46 lopen we rechtdoor, richting 24. Aan het eind van de geasfalteerde traverse door het duingebied gaan we naar links. Op een infobord wordt uitleg verstrekt over het duingebied Solleveld (zie ook website Dunea).

We lopen nu enige tijd over het fiets/wandelpad langs de provinciale N211 die Den Haag met Monster verbindt. De bestemming is uiteindelijk het bosgebied Van Leydenhof en het aangrenzende landgoed Ockenburgh, maar dat doen we even verder via een korte omweg.

Onderweg, ongeveer tegenover Plaats Langeveld, lopen we, zonder dat er overigens nog maar iets van te herkennen is, langs het voormalige galgenveld van Ockenburgh, gesitueerd op het toenmalige, zogeheten 'Swarte Duyn'. Begin vorige eeuw is het duin afgegraven. Of de galg op het veld ooit is gebruikt, is niet bekend. Even later passeren we de monumentale watertoren van Dunea.

Kort na de passage van de watertoren steken we de provinciale weg over en gaan we rechts de Oorberlaan in - fietsrichting Naaldwijk.

(Vanaf 1823 was hier, op de grens van Loosduinen en Monster, tegenover de Oorberlaan, een tolhuis annex café gevestigd. De tol diende voor het onderhoud van de weg. De tolheffing duurde tot 1904. Het café bleef nog open tot 1930, overigens met verschillende openingstijden: tot 12 uur 's nachts werd aan de Monsterse tap drank verstrekt, maar tot een uur later nog aan de Loosduinse/Haagse tap. Het tolhuis annex café werd uiteindelijk in 1930 gesloopt).

Al snel nadat we de Oorberlaan zijn ingelopen, slaan we linksaf, de Max Euweweg in, lopen tussen twee dukdalven rechtdoor om op de t-splitsing rechts aan te houden - vervolg Max Euweweg. Op de splitsing met het Johanna Triebelspad blijven we naar rechts de Max Euweweg volgen waarna we op de volgende splitsing linksaf slaan (Fenny ten Boschstraat). We lopen nu in praktisch rechte lijn door het park, behorende tot het gebied van de Parnassiagroep, landelijk de grootste instelling voor geestelijke gezondheidszorg. Het zijn verschillende kunstuitingen in de openbare ruimte die de aandacht trekken.

We steken de Monsterseweg over en vervolgen de route rechtdoor over het voetpad. De kerk en een vijverpartij houden we links van ons. Na een tweede oversteek van de Monsterseweg gaan we, bij de tweede kruising direct volgend op een eerste, linksaf (Abe Lenstraweg, dus niet de Elias Steinstraat) om direct daarna rechtsaf het smalle voetpad in te lopen. Aan het einde daarvan gaan we naar links, richting provinciale weg, die we oversteken om door het draaihek, links van het beheerdersgebouwtje, het natuurgebied Van Leydenhof binnen te gaan.

Na de doorgang door het draaihek lopen we in praktisch rechte lijn - negeer een volgend pad links - naar een driesprong, waar we rechtsaf slaan (negeer aanwijzing routepaaltje links). Bij de volgende splitsing gaan we rechtsaf. Op de volgende driesprong gaan we linksaf (rode pijl op paaltje), op de volgende splitsing rechtdoor om bij de volgende driesprong rechts aan te houden, daarna opnieuw rechts - rode pijl volgen. We lopen nu

langs het hekwerk van een gebied waar vooral stacaravans staan. Bij de volgende driesprong gaan we rechtdoor - in de richting van de rode pijl. Even verder staat links een bank. Het pad maakt hierna naar links een lichte daling naar water. We gaan de houten brug over om direct daarna rechtsaf te slaan om opnieuw via een houten brug het water over te gaan. We doorkruisen een open grasvlakte met links van ons, in de verte, het monumentale landhuis Ockenburgh.

Na de open grasvlakte lopen we langs Chalet Ockenburgh. We steken na de passage van het witte gebouw de weg over - de Monsterseweg als voormalige oprijlaan naar het landhuis -, even naar rechts en direct naar links tussen de paaltjes, steken het brede ruiterspad over en gaan even later de houten brug over. Hierna houden we links aan om via de volgende houten brug weer over water te gaan. Bij de volgende splitsing blijven we rechtdoor lopen om bij de brug erna rechtsaf te slaan. De rode pijl geeft de juiste richting aan. We blijven rechtdoor lopen - zijpad naar rechts negeren - naar de uitgang van het landgoed. Links van ons was er al eerder het hekwerk van de grote begraafplaats Westduin die eveneens deel uitmaakt van het landgoed Ockenburgh. Kort hierna laten we het majestueuze landgoed achter ons en gaan bij de parkeerplaatsen linksaf. Uitkomend op de Ockenburghstraat gaan we linksaf, steken bij de volgende kruising over om naar rechts de Beethovenlaan in te lopen. De opvallende sculptuur op het kruispunt trekt volop de aandacht. Maar dat doet ook, na de oversteek, het woongebouw links op de kop van de Beethovenlaan.

Evenzeer valt een volgend kunstwerk op dat even verder in het Beethovenplantsoen staat, tegenover het winkelcentrum in de Alphons Diepenbrockhof.

Hier gaan we linksaf, lopen recht door het winkelcentrum, gaan aan het einde daarvan rechtsaf om via de Mozartlaan bij de volgende kruising met de Aaltje Noorderwierstraat linksaf te slaan. Het is even verder de rooms-katholieke Pastoor van Arskerk in het Wijndaelerplantsoen die om bekijks vraagt.

We vervolgen de route en gaan op de kruising met de Laan van Meerdervoort rechtsaf, nadat we overigens eerst de weg zijn overgestoken. We lopen nu langs het voormalige landgoed Meer en Bos, waar we bij de eerstvolgende ingang - met het bord Meer en Bos - naar binnen gaan.

We lopen in rechte lijn door het bosgebied. Alleen bij het Segmeer, rechts van ons, wijken we even van de doorgaande route af om van het zicht op het water te genieten. Bij de eerste splitsing gaan we naar links om nadat we het voormalige landgoed hebben verlaten, rechtsaf te slaan. We lopen nu rechtdoor om direct na de bebouwing naar rechts over een schelpzandpad een klein natuurgebiedje in te lopen. Direct op de splitsing erna houden we links aan om op de Kijkduinsestraat uit te komen. Hier gaan we naar rechts. Het natuurgebiedje dat we zojuist hebben doorkruist, heeft lang bekend gestaan onder de naam 'de terp'.

We steken de Machiel Vrijenhoeklaan over om via de Kijkduinsestraat richting boulevard en strand te gaan. De grote, groene boei in de middenberm is niet te missen. We lopen tot voorbij hotel NH Atlantic om daar op het Deltaplein bij strandslag 4 linksaf te gaan om via een schelpenzandpad parallel aan de kust het traject te vervolgen.

In het verdere verloop van de route volgen we de verwijzing naar het Hemels Gewelf. We lopen daarbij langs de speelboot Atlantis. Via de Hoek van Hollandlaan komen we uiteindelijk op de kruising met de Machiel Vrijenhoeklaan. Daar tegenover ligt het Schapenatjesduin, het duin waar de Haagse Beek ooit is ontsprongen (zie wandeling 5). De Machiel Vrijenhoeklaan lopen we naar rechts op voor het parkeerterrein bij restaurant De Haagsche Beek waar we de wandeling zijn begonnen.

Auteur Loek Heskes en zijn vrouw Irene willen je in 'Wandelen buiten de binnenstad van Den Haag' verleiden om te gaan wandelen in de Haagse 'buitenstad'. Door de wijken rond het centrum, van Bezuidenhout tot Kijkduin en van Scheveningen tot de Schilderswijk. De gids is te koop bij de boekhandel of online te bestellen via www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

The advertisement features a background image of several colorful walking maps. On the left, there is a large white number '4' inside a red circle. To its right, the text 'Neem een abonnement!' is written in red, followed by 'Meer dan 1500 wandelkaarten' in blue. On the far right, a red rounded rectangle contains the text 'voor slechts € 13,50' in white.

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten
voor slechts € 13,50